

Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksyminen

Elinympäristölautakunta 14.12.2021 § 203

OX2:n perustama hankeyhtiö Korpivaara Wind Oy jätti Liperin kunnalle 24.5.2021 hakemuksen osayleiskaavan laatimisen aloittamisesta Liperin Korpivaaran alueella.

Liperin kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 14.6.2021 § 144 kaavoitushankkeen käynnistämisen ja kaavanlaatijana toimii Ramboll Finland Oy. Hanketoimijan ja kunnan välille on laadittu kaavoitussopimus.

Tuulivoimapuiston osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena tuulivoimayleiskaavana (MRL 44 §, 77a§ ja 77b§), jonka perusteella kunta voi myöntää suoraan rakennusluvat tuulivoimaloille. Samassa yhteydessä laaditaan hankkeeseen liittyvä ympäristövaikutusten arviointi (YVA).

Suunnittelualueen alustava pinta-ala on n. 1426,2 ha ja se on pääasiassa yksityisten maanomistajien omistuksessa. Hankkeen tavoitteena on osayleiskaava, joka mahdollistaa enintään yhdeksän (9), yksikkötehoiltaan noin 6-10 MW ja kokonaiskorkeudeltaan enintään 300 metriä korkean tuulivoimalan rakentamisen suunnittelualueelle. Hankkeen kokonaisteho on noin 60 MW.

Tuulivoimapuiston toteuttaminen edellyttää YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia ja osayleiskaavan laatimista. Tässä hankkeessa kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointi (YVA) toteutetaan YVA-lain (252/2017) mahdollistamana yhteismenettelynä, millä pyritään helpottamaan hankkeeseen osallistumista ja vuorovaikutusta. Menettelyssä laaditaan sekä osayleiskaava että hankkeen ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Korpivaara Wind Oy vastaa osayleiskaavoituksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) laatimisesta aiheutuvista kustannuksista.

Kesän ja syksyn aikana 2021 konsultti on kartoittanut aluetta ja aloittanut laajamittaisten selvitysten laadinnan sekä vaikutusten arvioinnin alueesta. Linnustoon, eläimistöön, luontoon ja maisemaan liittyvä selvitystyö sekä mallintamistyö jatkuu kevään ja kesän 2022 aikana. Hanketoimija on pyytänyt Valtion teknilliseltä tutkimuslaitokselta (VTT) Puolustusvoimien vaatiman tutkavaikutusarvion, mutta se ei ole vielä valmistunut.

Hankkeesta on pidetty useita eri viranomaistahojen työ- ja viranomaisneuvotteluja syksyn 2021 aikana. Lisäksi hankkeelle on

perustettu seurantaryhmä, johon ovat voineet ilmoittautua alueella toimivat seurat ja yhteisöt (mm. metsästysseurat, tiehoitokunnat, kyläyhdistys, maanomistajien edustajat, riistanhoitoyhdistys, MHY) ja maakunnalliset toimijat (mm. luonnonsuojeluliitto, lintutieteellinen yhdistys). Hanketoimija on järjestänyt maanomistajatilaisuuden ja MTK on ollut opastamassa maanomistajia maanvuokrasopimuksiin liittyvissä asioissa.

Hankkeesta ja sen etenemisestä löytyy tietoa myös OX2:n omilta internet-sivuilta osoitteesta, <https://www.ox2.com/fi/projects/korpivaara/> ja sivustolla voi liittyä myös hankkeen sähköpostilistalle.

Suunnittelutyö on edennyt siihen vaiheeseen, että Korpivaaran tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja siihen liittyvä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma voidaan asettaa nähtäville ja samalla kuulutetaan Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireilletulosta.

Vaikutusten arviointi	Pohjois-Karjalan ensimmäinen tuulivoimapuistohanke, jolla on toteutuessaan merkittävä energiantuotannollinen ja työllistävä vaikutus maakunnassa sekä kuntatalouden merkitys. Suunnittelussa tulee huomioida ihmisiin, eläimistöön, luontoon, vesistöihin ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset.
Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakuntaa päättää esittää Liperin kunnanhallitukselle, että se kuuluttaa Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireille ja asettaa samalla julkisesti nähtäville Korpivaaran tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja siihen liittyvän ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	khall, kaavoitus- ja maankäyttö, Korpivaara Wind Oy, Ramboll Finland Oy
Lisätietoja	Kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152

Kunnanhallitus 20.12.2021 § 307

Esittelijä	Kunnanjohtaja
------------	---------------

Päätösehdotus	Kunnanhallitus kuuluttaa Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireille ja asettaa samalla julkisesti nähtäville Korpivaaran tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja siihen liittyvän ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman.
Päätös	Kunnanhallitus päätti palauttaa asian elinympäristölautakuntaan. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska kokouksessa on ollut esteellisiä jäseniä.
Ote Lisätietoja	Kaavoitus- ja maankäyttö, Korpivaara Wind Oy, Ramboll Finland Oy Kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152

Elinympäristölautakunta 18.01.2022 § 6

Kunnanhallitus palautti päätöksellään 20.12.2021 § 307 asian käsittelyn takaisin elinympäristölautakunnalle, koska lautakunnan kokouksessa oli ollut esteellisiä jäseniä.

Asian käsittelyä voidaan jatkaa aiemmin tehdyn esittelyn pohjalta seuraavasti:

OX2:n perustama hankeyhtiö Korpivaara Wind Oy jätti Liperin kunnalle 24.5.2021 hakemuksen osayleiskaavan laatimisen aloittamisesta Liperin Korpivaaran alueella.

Liperin kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 14.6.2021 § 144 kaavoitushankkeen käynnistämisen ja kaavanlaatijana toimii Ramboll Finland Oy. Hanketoimijan ja kunnan välille on laadittu kaavoitussopimus.

Tuulivoimapuiston osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena tuulivoimayleiskaavana (MRL 44 §, 77a§ ja 77b§), jonka perusteella kunta voi myöntää suoraan rakennusluvat tuulivoimaloille. Samassa yhteydessä laaditaan hankkeeseen liittyvä ympäristövaikutusten arviointi (YVA).

Suunnittelualueen alustava pinta-ala on n. 1426,2 ha ja se on pääasiassa yksityisten maanomistajien omistuksessa. Hankkeen tavoitteena on osayleiskaava, joka mahdollistaa enintään yhdeksän (9), yksikkötehoiltaan noin 6-10 MW ja kokonaiskorkeudeltaan enintään 300 metriä korkean tuulivoimalan rakentamisen suunnittelualueelle. Hankkeen kokonaisteho on noin 60 MW.

Tuulivoimapuiston toteuttaminen edellyttää YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia ja osayleiskaavan laatimista. Tässä

hankkeessa kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointi (YVA) toteutetaan YVA-lain (252/2017) mahdollistamana yhteismenettelynä, millä pyritään helpottamaan hankkeeseen osallistumista ja vuorovaikutusta. Menettelyssä laaditaan sekä osayleiskaava että hankkeen ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Korpivaara Wind Oy vastaa osayleiskaavoituksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) laatimisesta aiheutuvista kustannuksista.

Kesän ja syksyn aikana 2021 konsultti on kartoittanut aluetta ja aloittanut laajamittaisten selvitysten laadinnan sekä vaikutusten arvioinnin alueesta. Linnustoon, eläimistöön, luontoon ja maisemaan liittyvä selvitystyö sekä mallintamistyö jatkuu kevään ja kesän 2022 aikana. Hanketoimija on pyytänyt Valtion teknilliseltä tutkimuslaitokselta (VTT) Puolustusvoimien vaatiman tutkavaikutusarvion, mutta se ei ole vielä valmistunut.

Hankkeesta on pidetty useita eri viranomaistahojen työ- ja viranomaisneuvotteluja syksyn 2021 aikana. Lisäksi hankkeelle on perustettu seurantaryhmä, johon ovat voineet ilmoittautua alueella toimivat seurakunnat ja yhteisöt (mm. metsästysseurat, tiehoitokunnat, kyläyhdistys, maanomistajien edustajat, riistanhoitoyhdistys, MHY) ja maakunnalliset toimijat (mm. luonnonsuojeluliitto, lintutieteellinen yhdistys). Hanketoimija on järjestänyt maanomistajatilaisuuden ja MTK on ollut opastamassa maanomistajia maanvuokrasopimukseen liittyvissä asioissa.

Hankkeesta ja sen etenemisestä löytyy tietoa myös OX2:n omilta internet-sivuilla osoitteesta, <https://www.ox2.com/fi/projects/korpivaara/> ja sivustolla voi liittyä myös hankkeen sähköpostilistalle.

Suunnittelutyö on edennyt siihen vaiheeseen, että Korpivaaran tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja siihen liittyvä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma voidaan asettaa nähtäville ja samalla kuulutetaan Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireilletulosta. Kunnanhallitus palautti asian käsittelyn elinympäristölautakunnalle, koska lautakunnan kokouksessa oli ollut läsnä esteellisiä henkilöitä.

Liite:

Liperin Korpivaaran tuulivoimapuiston OAS-YVA- suunnitelma

Oheismateriaali:

Kuntaliiton aineistoa esteellisyyden perusteista.

Vaikutusten arviointi	Pohjois-Karjalan ensimmäinen tuulivoimapuistohanke, jolla on toteutuessaan merkittävä energiantuotannollinen ja työllistävä vaikutus maakunnassa sekä kuntatalouden merkitys. Suunnittelussa tulee huomioida ihmisiin, eläimistöön, luontoon, vesistöihin ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset.
Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja Puheenjohtaja Asmo Varis poistui esteellisenä asian käsittelyn ajaksi ja päätöksenteon ajaksi (syy: intressijäävi). Asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Timo Flink.
Päätösehdotus	Elinympäristölautakuntaa päättää esittää Liperin kunnanhallitukselle, että se kuuluttaa Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireille ja asettaa samalla julkisesti nähtäville Korpivaaran tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja siihen liittyvän ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote Toimeenpano Tiedoksi Lisätietoja	Kaavoitus- ja maankäyttö, Korpivaara Wind Oy, Ramboll Finland Oy Kaavoitus- ja maankäyttö Pohjois-Karjalan ELY-keskus Kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152

Kunnanhallitus 24.01.2022 § 17

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää kuuluttaa Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireille ja asettaa samalla julkisesti nähtäville Korpivaaran tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja siihen liittyvän ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote Toimeenpano Tiedoksi	kaavoitus- ja maankäyttö, Korpivaara Wind Oy, Ramboll Finland Oy kaavoitus- ja maankäyttö Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Elinympäristölautakunta 14.03.2023 § 42

Liperin kunnanhallitus päätti 24.1.2022 § 17 kaavoituksen vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman (kaavaselostuksen **liite 1**) sekä siihen sisältyvän ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman nähtäville asettamista kuulemista varten 7.2. – 9.3.2022 väliseksi ajaksi.

Kuulutus osayleiskaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta on julkaistu Liperin ja Heinäveden kuntien sekä Outokummun kaupungin ilmoitustauluilla sekä Kotiseutu-uutisissa ja Karjalaisessa 2.2.2022. Kuulemisesta saatiin 23 lausuntoa ja 8 mielipidettä. Laajaa palautesarjaa ei avata tarkemmin, vaan kuvataan vain pääsuunnat. Saatu palaute ja kaavan laatijan palaute kuhunkin lausuntoon ja mielipiteeseen on tarkemmin esitetty kaavaselostuksen **liitteessä 2**.

Lausuntopalaute koski viranomaisten taholta pääasiassa laadittuja ja laadittavia selvityksiä sekä näkemyksiä mihin luonto, maisema, liikenne tai muuhun seikkaan hankkeella voi rakentamisvaiheessa ja käytön aikana olla vaikutuksia. Vastineissa todetaan esitetyt asioita selvitetyn luonnosvaiheeseen mennessä sekä menetelmiä, millä rakentamisajan ja käytön aikana vaikutuksia voidaan poistaa, lieventää ja hallita.

Mielipiteet kohdistuivat tuulivoimaloiden mahdolliseen meluhaittoihin, sijainteihin suhteessa maanomistajan rakennuspaikkaan, riistaeläimiin ja muihin elämiin, tiedon saantiin, lähialueiden asumisoloihin, tuulivoimapuiston omistuspohjaan ja koko hankkeen hyötyyn ja taloudellisiin seikkoihin paikallisesti ja laajemmin. Myös näihin on kuhunkin annettu vastineet.

Kaavaluonnos ja ympäristövaikutusten arviointiselostus

Tuulivoimahankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 252/2017 mukaista arviointimenettelyä. Menettelytapana käytetään maankäyttö- ja rakennuslain sekä YVA-lain mukaista kaavan ja YVA:n yhteismenettelyä (MRL 9 §, YVAL 5 §), millä pyritään helpottamaan hankkeeseen osallistumista ja vuorovaikutusta. Menettelyssä laaditaan sekä osayleiskaava että hankkeen ympäristövaikutusten arviointi (YVA).

Hankkeeseen ja erityisesti YVA selvitykseen liittyen on laadittu kattavat selvitykset sekä mm. melumallinukset. Nämä ovat kaava-aineistossa erillisliitteinä kaavahanketta koskevilla kunnan internetsivuilla sekä mm.

ELY-keskuksen YVA hanketta koskevilla sivuilla. Kaavaselostus sisältää tiivistelmän kustakin teemasta.

Osayleiskaava laaditaan 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena osayleiskaavana. Osayleiskaavaa voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueella (tv-alueilla). Kaavaluonnos on ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellun vaihtoehdon (VE1, 9 voimalaa) mukainen.

Kaavaluonnoksessa esitetään siis ratkaisu, jossa on 9 tuulivoimalan rakennuspaikkaa (tv-1 aluetta). Kunkin tuulivoimalan kokonaiskorkeus saa olla enintään 300 metriä huomioiden ilmailuviranomaisen asettamat korkeusrajoitukset.

Lisäksi kaavassa on osoitettu ohjeelliset uudet tielinjaukset sekä nykyiset merkittävästi parannettava tieyhteydet. Lisäksi kaavassa on esitetty tuulivoimatuotantoa ja energiahuoltoa palvelevia rakenteita kuten huoltoteitä, teknisiä verkkoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita. Maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Alueella havaitut luontoarvot ja muut huomioitavat seikat on osoitettu kaavassa ja sen määräyksissä.

Tuulivoimahankkeen vaikutukset ovat osittain pysyviä, osittain väliaikaisia ja osittain vain rakentamisen aikaisia. Rakentamisen aikaiset vaikutukset kohdistuvat erityisesti virkistyskäyttöön ja liikenteeseen. Pysyviä laajempia vaikutuksia aiheutuu mm. maisemalle. Paikallisesti ja lähialueille vaikutukset kohdistuvat mm. linnustolle, maanomistajien elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä melutasoihin. Tuulivoimapuiston vaikutuksia on käsitelty erityisesti YVA arviointimenettelyssä sekä mm. edellä mainituissa vastineissa ja koottu kaavaselostuksen kohtaan 9.

Kokonaisuutena hankkeeseen liittyvät seikat ovat esitetty kattavasti ja selkeästi ja kaavaluonnoksen ratkaisu on perusteltu. **Kaavaluonnos merkintöineen ja määräyksineen sekä kaavaselostus ovat liitteenä.**

Kaava-alueen maanomistajien tiedottamisen kaavaluonnoksen nähtäville pidosta ym. suorittaa konsultti.

Kaavahanketta / kaavaluonnosta koskeva **yleisötilaisuus** pidetään Liperin kirkonkylällä **2.5.2023 kello 17.00 alkaen Penttilä-salissa** (Koulukuja 1, 83100 Liperi).

Vaikutusten arviointi

Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavalla edistetään kuntastrategian mukaisesti kunnan elinvoimaisuutta. Lisäksi kaava

toteutuessaan tukee kunnan hiilineutraalisuutta (Hinku-kunta hanke) sekä lähialueiden energihuollon varmuutta ja omavaraisuutta.

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta päättää asettaa nähtäville Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksen asiakirjoineen sekä YVA-selostuksen MRL 62 §, MRA 30 §, YVAL 20 §, YVAA 5 § mukaisesti ja pyytää niistä tarvittavat lausunnot.
Päätös	Puheenjohtaja Asmo Varis poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (syy: intressijäävi) klo 19.15 - 19.42 Asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Mikko Hartikainen. Kokouksessa pidettiin neuvottelutauko klo 19.35 - 19.40 Esittelijän muutettu päätösehdotus: Asia tuodaan seuraavaan kokoukseen käsittelyyn puutteellisten liitteiden vuoksi. Hyväksyttiin muutettu päätösehdotus.
Ote Toimeenpano Tiedoksi Lisätietoja	kaavoitus- ja maankäyttö, Korpivaara Wind Oy, Ramboll Finland Oy kaavoitus- ja maankäyttö Pohjois-Karjalan ELY-keskus kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152

Elinympäristölautakunta 04.04.2023 § 60

Elinympäristölautakunta 14.03.2023 § 42 päätti siirtää Korpivaara tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksen käsittelyä, jotta päätösasiakirjoihin lisätään YVA vaikutustenarviointiin liittyvät asiakirjat. Näistä lyhennelmät on esitetty kaavaselostuksessa.

Asian uudelleen käsittelyn esittelyksi viitataan edeltäviin elinympäristölautakunnan 14.03.2023 § 42 esittelyteksteihin seuraavin täydennyksin:

- Hankkeeseen ja erityisesti YVA selvitykseen liittyen on laadittu kattavat selvitykset sekä mm. melumallinukset. *Nämä ovat*

lautakunnan listan liitteenä sekä kaava-aineistossa erillisliitteinä kaavahanketta koskevilla kunnan internetsivuilla sekä mm. ELY-keskuksen YVA hanketta koskevilla sivuilla *kaavan nähtävillä olojen yhteydessä*. Kaavaselostus sisältää tiivistelmän kustakin teemasta.

Lisäksi todetaan, että asiakirjojen mukaan kaava sallii VE1 ja VE2 vaihtoehdoissa enimmillään 200 metrin halkaisijalla olevat roottorit. Maisemallisesti ja mm. välkkeen osalta vaikutusten arvioinnissa on käytetty tätä roottorihalkaisijaa. Melumallinnukset on kuitenkin tehty 158 metrisellä roottorin halkaisijalla ja siten sisältää kaavaratkaisun ja vaikutustenarvioinnissa olevan ristiriidan, joka on syytä tarkistaa ehdotusvaiheessa.

Kaavaluonnos voidaan kuitenkin asettaa nähtäville olemassa olevilla asiakirjoilla ja YVA aineistolla. Asiaan tulee kiinnittää huomioita ennen kaavan ehdotusvaihetta sekä tarvittaessa päivittää melumallinnusta ja/tai kaavamääräyksiä esim. sitomalla voimaloiden meluvaikutukset voimaloiden koosta riippumatta nyt käytetyn mallinnuksen mukaisiin rajoihin.

Jatkoa ajatellen melutasojen osalta ei siis välttämättä ole merkityksellistä arvioida roottorin koon kasvua, vaan melupäästön (LWA) muutosta. Lopullista voimalaa valittaessa ja rakennuslupa-vaiheessa tulee mallinnus päivittää uusilla laitemallikohtaisilla melukaista ja –päästötiedoilla; eikä kaavassa ja sen aineistossa ilmoitettuja laajempia vaikutuksia tule sallia. Mikäli taasen meluarvoja sallitaan kaavaprosessin aikana kasvatettavan, tulee kaavaa, kaava-aluetta ja vaikutusten arviointia ym. tarvittaessa päivittää.

Kaavaluonnos merkintöineen ja määräyksineen sekä kaavaselostus ja YVA selostus liitteineen ovat liitteenä.

Vaikutusten arviointi	Ks. edelle elinympäristölautakunta 14.03.2023 § 42.
Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta päättää asettaa nähtäville Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksen asiakirjoineen sekä YVA-selostuksen MRL 62 §, MRA 30 §, YVAL 20 §, YVAA 5 § mukaisesti ja pyytää niistä tarvittavat lausunnot.
Päätös	Puheenjohtaja Asmo Varis poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (syy: intressijäävi).

Asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana puheenjohtajana toimi

varapuheenjohtaja Mikko Hartikainen.

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote	kaavoitus- ja maankäyttö, Korpivaara Wind Oy, Ramboll Finland Oy
Toimeenpano	kaavoitus- ja maankäyttö
Tiedoksi	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Lisätietoja	kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152

Elinympäristölautakunta 10.09.2024 § 106

Korpivaara tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnos selvityksineen ja YVA arviointeineen pidettiin julkisesti nähtävillä 12.4.–31.5.2023. Viranomaistahot tai vastaavat jättivät yhteensä 20 lausuntoa. Muut osalliset jättivät kahdeksan mielipidettä.

Kaavassa esitettiin enimmillään yhdeksän (VE1) tuulivoimalan rakennuspaikkaa ja VE2 mallissa kuusi tuulivoimalaa. Kunkin voimalan suurimmaksi kokonaiskorkeudeksi esitettiin 300 metriä.

Lausuntopalautteessa esitettiin kaavassa tai YVA selvityksessä huomioitavan jatkossa tarkemmin (tai arvioitiin muodostuvan mahdollisia haitallisia vaikutuksia) mm.

- alueen linnustoon ja muuttolintuihin
- mahdollisiin suurpetojen esiintymisiin alueella
- riistaeläimiin
- sosiaalisiin vaikutuksiin ihmisille
- tv ja teleliikenteen signaaleihin
- mahdollisia tai rajoituksia muutoksia metsätalouteen
- maisemaan
- läheisiin kulttuuriympäristöihin
- läheisiin rakennuspaikkoihin
- voimaloiden ym. rakentamisajan vaikutuksiin
- suhdetta maakuntakaavaan
- ilmastovaikutuksiin
- mahdollisuuksiin lieventää rakentamisen vaikutuksia mm. eri luontoarvoihin ja ilmastovaikutuksiin.

Myönteisenä nähtiin erityisesti hiilivapaan/uusiutuvan energian tuotto, kuntien ilmastotyö sekä kestävä kehityksen tavoitteet.

Mielipiteissä esitettiin huomioita tai arvioitiin kaavasta muodostuvan mahdollisia haitallisia vaikutuksia mm.

- ympäristöluvan tarpeeseen
- melumallinnukseen
- lähialueen melutasoihin
- välkevaikutukseen
- maisemavaikutuksiin ja voimaloiden näkyvyyteen
- ihmisten elinympäristöön, turvallisuuteen, terveellisyyteen ja viihtyvyyteen
- läheiseen loma-asutukseen
- kiinteistöjen arvon alenemiseen
- rakentamisaikaisiin vaikutuksiin
- tv ja teleliikenteen signaaleihin
- Heinäveden puolen tuulivoimalahankkeiden yhteisvaikutuksiin Korpivaaran hankkeen kanssa
- luonnon monipuolisuuteen ja kompensatioihin
- koko hankkeen kumoamiseen.

Myönteisenä nähtiin vain uuden tiestön hyödyntäminen metsätaloustöissä.

Kaavaluonnosvaiheen jälkeen toimija on saanut puolustusvoimilta myönteisen lausunnon vain neljälle tuulivoimalalle, jotka sijoittuvat kaavaluonnoksen esittämiin sijainteihin T1, T2, T7 ja T8. Kaava ja kaava-asiakirjat ja YVA asiakirjat sekä selvitykset on päivitetty vastaamaan tätä tilannetta. Kokonaisuutena arvioidaan, että kaavan vaikutukset ovat vähentyneet hankekoon pienetessä. Kaavan vaikutuksia ja niiden muutoksia luonnosvaiheen jälkeen on esitetty erityisesti kaavaselostuksen liitteessä 6 ”Korpivaaran tuulivoimaosayleiskaavan YVA perusteltu päätelmä huomioiminen osayleiskaavassa”.

Kaavamääräyksiä on päivitetty vain vähäisesti: M-1 -alueelle ei enää sallita asuinrakentamista, yleisistä määräyksistä on poistettu tuulivoimaloiden lukumäärää koskeva määräys. Mustaliuskejuonteen selvitykset on sidottu määräyksessä rakennuslupaan.

Kaavaehdotus merkintöineen ja määräyksineen sekä kaavaselostus selvityksineen ja YVA selostus liitteineen ovat liitteenä.

Korpivaaran tuulivoimakaavaa esitellään yleisötilaisuudessa 9.10.2024 kello 17 alkaen (Penttilä-Sali, Koulukuja 1, 83100 Liperi).

Vaikutusten arviointi

Vaikka hankekoko on pienentynyt kaavaluonnoksesta, edistetään Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavalla edelleen kuntastrategian mukaisesti kunnan elinvoimaisuutta. Lisäksi kaava toteutuessaan tukee kunnan hiilineutraalisuutta (Hinku-kunta hanke) sekä lähialueiden energihuollon varmuutta ja omavaraisuutta.

Valmistelija

kaavoituspäällikkö

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta päättää asettaa nähtäville Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksen asiakirjoineen sekä YVA-selostuksen MRL 65 §, MRA 19 §, YVAL 22 §, YVAA 5 § mukaisesti ja pyytää niistä tarvittavat lausunnot.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote Toimeenpano Tiedoksi Lisätietoja	maankäyttö, Korpivaara Wind Oy, Ramboll Finland Oy maankäyttö Pohjois-Karjalan ELY-keskus kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152

Elinympäristölautakunta 08.04.2025 § 52
402/10.02.02/2021

Korpivaara tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotus selvityksineen pidettiin julkisesti nähtävillä 19.9.–20.10.2024. Viranomaistahot tai vastaavat jättivät yhteensä 19 lausuntoa. Muut osalliset jättivät yhdeksän muistutusta.

Kaavassa esitettiin ehdotusvaiheessa vain neljä tuulivoimalan rakennuspaikkaa. Kunkin voimalan suurimmaksi kokonaiskorkeudeksi esitettiin 250 metriä.

Lausunnoissa esitettiin kaavaan liittyen tiivistetysti palautetta / täydennysehdotuksia mm. seuraaviin seikkoihin (palaute ja vastineet tarkemmin kaavaselostuksen liitteessä 11):

- Asiakirjojen yleisiä teknisiä täydennyksiä ja tarkennuksia eri aiheista.
 - o Vastine: Täydennetty asiakirjoihin.
- Maakuntakaavan merkintöjen huomioon ottaminen kaavassa ja sen perusteluissa erityisesti ainestenottovarausten suhteen.
 - o Vastine: Maa-ainesten otto on mahdollista tuulivoimarakentamisen rajoittamin ehdoin. Kaavaan on lisätty erikseen selvitettävä mahdollinen maa-ainestenottoalue.
- Kaavan ilmastovaikutusten tarkentamista ja ajantasaistamista ja esim. lisäämällä kaavamääräys: *"Alueella tulee suunnitelmallisesti kierrättää ja hyödyntää rakentamisessa muodostuvia maamassoja"*.
 - o Vastine: Ilmastovaikutusten arviointia on täydennetty ja ns. lieventämiskeinoja on lisätty. Kaavamääräyksiä ei lisätty.

- Näkymistä Outokummun vanhalle kaivosalueelle ja Keretin torniin korostettiin.
 - o Vastine: Maisemavaikutusten arviointia tältä osin täydennettiin.
- Luontoasiat ja pienvedet huomioitava lupa- ja rakentamisvaiheessa.
- Maa-ainesten kuljetusmääriin liittyy epävarmuutta.
 - o Vastine: Maa-ainekset pyritään hankkimaan lähialueilta. Kaavaan on merkitty uusi potentiaalinen maa-ainesten ottoalue.
- Rakentamisajan melu ja pöly ym. mahdollinen terveyshaitta tai talousvesikaivojen veden mahdollinen laadun muutos.
 - o Vastine: maa-ainestenoton ja maa-aineskuljetusten / työmaaliikenteen meluun ja pölyyn liittyvät lieventämistoimet huomioidaan rakentamisessa suunnittelussa ja toteutuksessa. Tuulivoimarakentamisen vaikutukset eivät ulotu lähimpien rakennusten kaivoihin. Huomioidaan rakentamisessa, että kaikki maanmuokkaustoimet tehdään siten, ettei alueen pohjaveteen aiheudu haittaa
- Ilmailulain muutos huomioitava asiakirjoissa.
 - o Vastine: Muutos on huomioitu kaavamääräyksissä ja selostuksessa.
- Tasoristeykset ja niiden kautta kulkeva liikenne huomioitava.
 - o Vastine: Huomioidaan tasoristeyksen muutokset jatkosuunnittelussa ja rakentamisen valmistelussa.
- Huoli vaikutuksista metsien pirstoutumiselle ja eläimistölle.
 - o Vastine: Osoitetuista metsätaloustoimenpiteistä kuten metsien hakkuista, vastaavat maanomistajat. Hankkeen toteutuessa puustoa poistetaan neljän voimalan ja uuden tiestön alueelta. Voimaloita tai tiestöä ei toteuteta luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeisten kohteiden vaikutusalueille. Lukumäärältään pienen tuulivoimahankkeen pirstova vaikutus metsäalueisiin ja ekologisten yhteyksien säilymiseen on pieni. Tuulivoimaloiden aiheuttama häiriövaikutus on sitä merkittävämpi, mitä tärkeämpi alue on kohdelajin populaatiolle. Luontoselvityksissä hankealueen ei havaittu sijoittuvan minkään lajin osalta kriittiselle alueelle.
- Metsäkanalintujen soidinalueet ja niihin kohdistuneet selvitykset on otettava huomioon tuulivoimaloiden sijoittelussa hankkeen edetessä.
 - o Vastine: Metsäkanalintujen soidinalueet on huomioitu kaavaehdotuksessa. Metson soidinalueisiin kohdistuvan häirintävaikutuksen lieventämiseksi rakentamistoimet voidaan ajoittaa soidin- ja pesimäajan ulkopuolelle erityisesti tunnistettuja soidinpaikkoja lähimpänä sijaitsevilla voimalapaikoilla. Voimaloiden rungon alaosa on mahdollista maalata tummaksi metsäkanalintujen törmäysriskin vähentämiseksi.

- luo-1 ja luo-2 merkintöjä sekä luo-3 Metsälakikohteita ei ole syytä merkitä kaavaan. On selkeämpää, että suojelua määritetään vain Luonnonsuojelulain kautta
 - o Vastine: Yleiskaavan arvokkaat metsä-, luonnonsuojelu- ja muinaismuistolain mukaiset alueet/kohteet on selvitetty ja huomioitu asianmukaisin kaavamerkinnöin ja -määräyksiin kaavaehdotuksessa. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeillä kohteilla on perusteet kaavaan lisäämiselle luo-alueina.
- Tuulipuiston purkamisen yhteydessä lähtökohtana tulee olla, että perustukset puretaan. Johtoalueet tulisi sisällyttää tuulivoimalan vuokra-alueisiin, jolloin korvausmenettely olisi oikeudenmukainen kaikkia vaikutuksia kokevia maanomistajia kohtaan.
 - o Vastine: Perustukset jätetään maahan tai puretaan riippuen siitä, mitä rakennusluvassa tai maanvuokrasopimuksissa on sovittu tai mitä purkuajankohdan lainsäädäntö tai muut viranomaismääräykset vaativat. Valtakunnan verkkoon liittyminen tapahtuu johdonvarsiliityntänä suunnittelualueen läpi kulkevan Fingridin 110 kV:n voimajohdon kautta, joten ei ole tarvetta rakentaa uutta siirtolinjaa.

Muistutuksissa esitettiin huomioita tai arvioitiin kaavasta muodostuvan mahdollisia haitallisia vaikutuksia mm.

- Tuulivoimalapuistolla on terveydellisiä haittoja, joita mallinuksissa ei voida tarkentavasti todentaa tai ei ole riittävästi mallinnettu (useat muistuttajat, sisältää laajoja perusteluja sekä vastineita kaavaselostuksen liitteessä 11). Tällaisia ovat esim. melu-, pöly- ja välkehaitat. Nämä haitat ovat todennettavissa vasta rakentamisen alettua tai kun tuulivoimalat ovat jo toiminnassa. Usein on kuitenkin ollut niin, että mallinnukset ovat olleet liian toiveikkaita. kauaskantoisia ympäristövaikutuksia kuten näkymähaitat massiivisista rakenteista ja valoista negatiivinen luontovaikutus, kun luonnon monimuotoisuus pirstoutuu, luontokato lisääntyy ja elinympäristön virkistyskäyttö heikkenee. Peruuttamaton vaikutus läntisen Liperin viimeiseen erämaa-alueeseen, jossa on korpia, soita ja erämaalampia, sekä niiden mukanaan tuoma eläimistö.
 - o Vastine: Melumallinnukset on tehty voimassa olevan ohjeiston mukaisesti ja merkittävää melua ei asutukselle muodostuisi. Jos tuulivoimaloiden melu ylittää sallitun, toimija itse tai viime kädessä ympäristöterveysviranomainen voi määrätä voimalat pysäytettäväksi, kunnes melun ylittymisen syy on selvitetty ja korjattu. Rakentamisvaiheen aiheuttamiin haittoihin (mm. maa-ainestenoton ja maa-aineskuljetusten/työmaaliikenteen melu, pöly) liittyvät lieventämistoimet huomioidaan rakentamisessa suunnittelussa ja toteutuksessa. Kaavaehdotuksen ratkaisun mukaisessa tilanteessa väkemannallinnuksen perusteella vuotuinen välkevaikutus ei ylitä yhdenkään asuin- tai

lomarakennuksen kohdalla. Tuulivoimaloiden vaikutukset Kaatamon-Ristinkylän kylämaisemaan ja Kortemäkeen on arvioitu suuriksi kielteisiksi. Tuulivoimalat näkyvät näille maisema-alueille. Yöaikaan lentoestevalojen valinnalla ja suuntaamisella voidaan lieventää maisemavaikutuksia. Voimaloiden näkyminen alueelle on tarkentunut kaavaehdotukseen laaditun vaikutusten arvioinnin tuloksena. Tuulivoimaloiden määrä on vähentynyt ja korkeus madaltunut hankesuunnitelmavaiheesta, mikä on osaltaan pienentänyt kielteisiä maisemavaikutuksia. Alueelle tehdyissä luontoselvityksissä on kartoitettu alueen luontoarvot ja ne on huomioitu kaavassa. Alueen metsät ovat metsätaloustaloudessa, ja niille osoitetuista metsätaloustoimenpiteistä kuten metsien hakkuista vastaavat maanomistajat.

- Neljän tuulivoimalan rakentaminen olisi kustannustehotonta, verotulot vähäiset ja työllistävä vaikutus pieni.
- Liperin tulisi suuntautua tuulivoiman sijasta aurinkovoimaan.
- Tuulivoimalat kuuluvat ajoittain yli 2 km. etäisyydelle, tonttien arvo putoaa, tv- ja radiokuuluvuus heikkenee.
 - o Vastine: Melumallinnuksen mukaan yhdelläkään reseptoripisteellä ei ylity valtioneuvoston asetuksen mukainen 40 dB:n ulkomelun alue asuin- tai lomarakennuksille. Melutulokset ovat keskiäänitasoja, jotka kuvastavat pitkän ajanjakson aikana esiintyvän vaihtelun tehollista keskiarvoa. Vaikka ulkomelun ohjearvot eivät ylittyi, voi tuulivoimaloiden ääni olla kuultavissa kauempanakin ajoittain. Selvitysten mukaan kiinteistöjen hintoihin ei pitäisi olla vaikutusta.
- Selvityksissä ei voida poissulkea sitä, että linnut ja lepakot törmäävät roottorin lapoihin. Ei voida poissulkea myöskään sitä, että eläimet häiriintyvät tuulivoimaloiden aiheuttamista muutoksista alueella. Alueen eläimistö muuttuu ja haittaa aiheutuu metsästykselle.
- Korpivaaran alueen kauniit, koskemattomat maisemat ovat yksi alueen arvokkaimmista ominaisuuksista. Tuulivoimapuiston massiiviset rakenteet muuttaisivat tämän maiseman pysyvästi ja hävittäisivät sen luontaisen kauneuden.
 - o Vastine: Suunnittelualueen metsät ovat pääosin metsätaloustaloudessa. Alueella on kattava tieverkosto ja voimajohto ja metsästysmaja sekä on ollut maa-aineisten ottotoimintaa, jolloin alueelle sijoittuu jo ihmistoimintaa. Alueen metsät ovat metsätaloustaloudessa, ja niille osoitetuista metsätaloustoimenpiteistä kuten metsien hakkuista, vastaavat maanomistajat.
- Saatavat verotulot eivät kata alueelta poismuuttavien tai alueelle mahdollisesti jatkossa muuttamattomien henkilöiden verotuloja. Myös lomarakentaminen vähenee ja vähentää asukasmäärää

tulevaisuudessa. Näiltä osin tuulivoimalakaavan hyväksyminen on kunnan strategian vastaista.

- Vastine: Osayleiskaavan vaikutuksia elinoloihin ja viihtyisyyteen on arvioitu kattavasti Korpivaaran tuulipuistohankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin sosiaalisten vaikutusten arvioinnin yhteydessä.
- Tuulivoimapuistoja pitäisi rakentaa alueille, joissa on jo valmiiksi rakennettua ja melumaailmaltaan samanlaista aluetta.
 - Vastine: Tuulivoimatuotantoalueita on rakennettu ja suunnitellaan myös teollisuus- ja satama-alueiden yhteyteen, mutta nämä alueet eivät yksinomaan riitä
- Metsäkeskukselta on maanomistajalle ilmoitettu, että tilat eivät kuulu enää metsälain piiriin, vaan niiden puiden poistosta tulisi erikseen kysyä Liperin kunnalta lupa puiden poistoon.
 - Vastine: Tuulivoimaosayleiskaava ei vaikuta mahdollisuuksiin käyttää aluetta metsätalouteen. Kaavassa suunnittelualue on pääosin osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1). Kaavassa ei edellytetä maisematyölupaa tai muuta metsänkäyttölupaa haettavaksi kunnalta.
- Tuulivoimalat, T8 ja erityisesti T7, on sijoitettu soraharjun välittömään läheisyyteen. Niiden rakentamisen ja käytön tuottamat vaikutukset harjualueen maaperään, kasvustoon ja paahdeympäristön hyönteiskantaan kuuluu selvittää ennen lupapäätöstä. Myös käytönaikaiset päästöt (lapojen mikromuovi-irtoumat ja koneiston öljyvalumat) on otettava huomioon herkässä ympäristössä. Tuulivoimaloiden perustukset ovat massiivisia ja ajan oloon niistä alkaa liueta haitallisia aineksia maahan ja pohjaveteen.
 - Vastine: Voimaloiden rakennus- tai toimintavaiheella ei ole sellaisia vaikutuksia, jotka heikentäisivät harjualueen hyönteiskantaa ylläpitäviä luonnonolosuhteita. Teräsvahvisteiset betonirakenteet ovat yleisesti käytössä vesihuoltorakenteissa, esimerkiksi rengaskaivoissa. Betoniperustuksista ei liukene pohjavedelle haitallisia aineita, eivätkä perustukset siten heikennä alueen pohjaveden laatua.
- Maakaapeli tulee sijoittaa tien sisäluiskaan. Tästä oltava kaavamääräys. Lisäksi kommentoidaan laajasti yksityisteiden rakentamista ja käyttöä.
 - Vastine: Erillistä kaavamääräystä ei johdon sijoittamiselle laadittu. Varsinaisessa vastineessa vastataan yksityistiehen liittyviin yleisiin asioihin.
- Muistutuksen tekijöiden omistamat tilat (mm. luo-1 alue) tulee jättää kaava-alueen ulkopuolelle.
 - Vastine: luo-merkintä perustuu sen soveltuvuuteen viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Muistuttajien kiinteistöt on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1) ja Levälampi vesialueeksi (W) nykyisen maankäytön mukaisesti. M-1 alue on varattu pääasiassa metsätaloutta

varten. M-1 alueella maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen on edelleen sallittua.

- Mielenpitemme esitämme, että vastustamme tätä on vähentynyt ja napakorkeus alentunut. Esitämme kaavan hylkäämistä, sillä Kaavassa ei selkeästi veloiteta hankevastaavaa korjaamaan viestintäyhteyksille aiheuttamansa häiriöt (muistutuksessa laajat perustelut).
 - o Vastine: Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista.
- Voimalaitosalueella asustaa ahma pariskunta ja kaavassa ei ole mitään konkreettista toimenpidettä esitetty ahmapariskunnan pesimisrauhan takaamiseksi tai niiden suojelemiseksi.
 - o Vastine: Varsinaisessa vastineessa liitteessä 11 on esitetty ahmaan liittyviä vaikutuksia perusteellisemmin. Kokonaisuutena tuulivoimahankkeen ei arvioida vaarantavan ahman reviirin olemassaoloa alueella.

Kokonaisuutena kaavaehdotuksen palautteen perusteella kaavaratkaisua ei muutettu. Kaavaehdotusvaiheen jälkeen merkittävin muutos kaavakartalla oli EO-sel osa-alue-rajauksen lisääminen. Sen määräys kuuluu: *Maa-ainestenoton selvitysalue. Toiminnan vaikutukset tulee selvittää ja arvioida tarkemmin mahdollisen maa-ainestenottoa koskevan lupahakemuksen yhteydessä.* Maanomistajan ehdottamalla lisäyksellä ei ole kaavaratkaisuun laajempaa oleellista merkitystä. Kaavaselistusta ym. täydennettiin ja tarkennettiin erityisesti saatujen lausuntojen perusteella. Kaavaselistukseen liitettiin liite 11, kooste saapuneesta kaavaehdotuksen palautteesta ja laaditut vastineet.

Kaavakartta merkintöineen ja määräyksineen sekä kaavaselistus selvityksineen ja YVA selostus liitteineen ovat liitteenä.

Vaikutusten arviointi	Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavalla edistetään osaltaan kuntastrategian mukaisesti kunnan elinvoimaisuutta. Lisäksi kaava toteutuessaan tukee kunnan hiilineutraalisuutta (Hinku-kunta hanke) sekä lähialueiden energihuollon varmuutta ja omavaraisuutta.
Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta hyväksyy Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksen vastineet ja asiakirjojen täydennykset 7.4.2025 päivitetyn kaavakartan mukaisina ja esittää

kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Korpivaaran
tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymistä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Asmo Varis poistui esteellisenä (syy: intressijäävi) asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.59-18.13.

Puheenjohtajana toimi pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan varapuheenjohtaja Mikko Hartikainen.

Elinympäristölautakunta keskusteli asiasta. Keskustelun kuluessa Tiina Savolainen esitti teknisen johtajan esityksestä poiketen, että asia palautetaan jatkovalmisteluun. Perustelut: kunnan tulisi selvittää paremmin, miten kuntalaisten tasapuolinen kohtelu toteutuu tuulivoimapuiston alueella ja voiko kunta asettaa tuulivoimapuiston toimijalle korvausvelvoitteita tuulivoimapuiston vaikutusalueella asuville kuntalaisille.

Savolaisen esitystä ei kannatettu.

Savolainen esitti, ettei Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavaa hyväksytä.

Savolaisen esitystä ei kannatettu.

Savolainen jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Ote
Toimeenpano
Tiedoksi
Lisätietoja

kunnanhallitus sekä muistutuksen jättäneet (sis. liite 11), valtuusto
maankäyttö
rakennusvalvonta
kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152